

УДК 342.95

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.10.24>**Оксана Панасюк,**

канд. юрид. наук, доцент,

завідувач кафедри юридичних дисциплін

Сумської філії

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПЕРЕГЛЯД ОСНОВОПОЛОЖНИХ КАТЕГОРІЙ АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Розглянуто одну з найважливіших категорій адміністративно-деліктного права – поняття адміністративної відповідальності. Розкрито закордонний досвід щодо наявності двох різних поглядів на розуміння адміністративної відповідальності як основи адміністративно-деліктних відносин. Визначено завдання адміністративної відповідальності як категорії адміністративно-деліктного права. Запропоновано перелік відмінностей адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності доповнити завданням, поставленим перед адміністративною відповідальністю. Наведено власний погляд на функції адміністративної відповідальності. Основною функцією адміністративної відповідальності визначено виховну. Серед інших виокремлено регулятивну функцію адміністративної відповідальності. Визначено, що превентивна функція (загальне попередження) може ефективно діяти тільки в умовах постійного інформаційного сповіщення, особливо в сучасному світі розвинутих інформаційних технологій. До принципів адміністративної відповідальності віднесено принципи: верховенства права; законності; доцільності; обґрунтованості; невідворотності; своєчасності; справедливості; гуманізму; індивідуалізації покарання; відповідності провини та покарання, відповідальності лише за вчинення протиправного діяння, відповідальності лише за наявність вини, невідворотності відповідальності, індивідуалізації відповідальності тощо. З'ясовано, що в сучасній правовій державі одним з основоположних принципів адміністративної відповідальності є принцип гуманізму. Нині гуманізація суспільного життя відбувається у різноманітних напрямках державної політики, в тому числі шляхом запровадження правових трансформацій, орієнтованих на забезпечення прав і свобод людини, які є не тільки правовою цінністю, а й перепорою для свавільного втручання у сферу індивідуальної свободи, так би мовити, виступає механізмом забезпечення реалізації можливостей людини. Зроблено висновок, що доцільно основоположні категорії адміністративно-деліктного права, такі як: поняття, завдання, функції та принципи адміністративної відповідальності – закріпити у новому Кодексі України про адміністративні правопорушення, зважаючи на важливе місце адміністративно-деліктного права в системі права України.

Ключові слова: делікт, адміністративно-деліктне право, правопорушення, адміністративна відповідальність, поняття і завдання адміністративної відповідальності, функції та принципи адміністративної відповідальності.

Постановка проблеми. Модель нормативного регулювання основоположних категорій адміністративно-деліктного права, таких як: поняття, завдання, функції та принципи адміністративної відповідальності, має орієнтуватися на цінності сучасної правової держави. У цьому контексті доцільно буде розглянути різні підходи, закріплені у законодавстві країн Європи та світу, для виявлення стандартів, прийнятних для розвитку адміністративно-деліктного права України, враховуючи існуючий стан речей та історичні особливості трансформування даної галузі.

Аналіз нинішнього правового регулювання та періодичних пропозицій щодо змін

цього правового інституту в Україні дозволить дійти висновку, що суттєвих реформ не відбулося, а здебільшого корегують застаріле пострадянське уявлення кодифікованого акта [1]. Отже, актуальним є дослідження сучасного стану правового регулювання питання основоположних категорій адміністративно-деліктного права.

Теоретичну базу дослідження становили наукові праці таких відомих учених-адміністративістів: В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, Ю.П. Битяка, А.С. Васильєва, І.П. Голосніченка, Л.В. Коваль, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, В.І. Курило, А.Т. Комзюка, Д.М. Лук'янець, О.Ю. Салманової, М.М. Тищенко, Ю.С. Шемшученка

та інших. Однак досліджень, які характеризували би процеси, що відбуваються у становленні адміністративно-деліктного права в Україні на сучасному етапі, в юридичній літературі сьогодні не достатньо для формування основоположних категорій адміністративно-деліктного права України.

Метою статті є перегляд основоположних категорій адміністративно-деліктного права, таких як: поняття, завдання, функції та принципи адміністративної відповідальності. Об'єктом дослідження є названі категорії адміністративно-деліктного права. Виходячи з цього, новизна статті полягає в авторському погляді на проблему формування основоположних категорій адміністративно-деліктного права в Україні.

Виклад основного матеріалу. З огляду на основоположні категорії адміністративно-деліктного права та різноманітні наукові погляди, можна зазначити, що їх діапазон є досить широким і охоплює, зокрема, аргументи науковців про штучність утворення даної галузі права в системі права України чи, навпаки, висновки про те, що адміністративно-деліктне право займає визначне місце як самостійна галузь у правовій системі сучасної України.

Проте майже всі вчені сходяться на думці, що норми адміністративно-деліктного права, попри те, що є спадщиною радянської системи, все ж досі виконують важливу роль у сфері охорони правопорядку в суспільстві та державі.

Розглянемо одну з найважливіших категорій адміністративно-деліктного права – поняття адміністративної відповідальності. Законодавство України, незважаючи на використання терміна «адміністративна відповідальність», фактично не містить чіткого визначення даного поняття. Кодекс України про адміністративні правопорушення в самих назвах статей та розділів часто використовує дане поняття [2, р. I, ст. 5; р. II]. Поряд із цим у ст. 9 КУпАП надається визначення поняття «адміністративне правопорушення». Щодо адміністративної відповідальності лише зазначено, що вона настає, якщо порушення, передбачені КУпАП, за своїм характером не тягнуть за собою відповідальності відповідно до кримінального законодавства [2].

Незважаючи на відсутність визначення поняття «адміністративна відповідальність», її дефініції часто трапляються в різних наукових виданнях та роботах [3]. Наприклад, у юридичній енциклопедії визначено, що адміністративна відповідальність є одним із видів юридичної відповідальності громадян, що досягли 16-річного віку, та службових осіб за вчинення ними адміністративних правопорушень [4].

Що стосується досвіду європейських держав та розвинутих держав з інших регіонів, то поступова трансформація їхньої нормативно-правової бази, як і історичний період вивчення даного напрямку, вказує на наявність двох різних поглядів на розуміння адміністративної відповідальності як основи адміністративно-деліктних відносин.

Частина розвинутих країн, таких як, наприклад, Франція, США, Англія, через значне зростання на початку XX століття обсягу адміністративних актів, які порушують права громадян, дійшли висновку щодо необхідності встановлення відповідальності за дії своїх адміністрацій. Зважаючи на це, в цих країнах був утворений інститут адміністративної юстиції, завдяки якому вдалося сформуванню головний засіб громадського нагляду за діями адміністрації.

Інший підхід – у Німеччині, де до появи поняття адміністративних правопорушень у сучасному розумінні відповідальність наставала за кримінальні проступки, тобто встановлювалась можливість кримінального примусу в адміністративному порядку. Цей підхід можна умовно класифікувати як каральний підхід, метою якого було не відновлення порушеного права, а покарання за невиконання встановлених законом норм поведінки. Такий самий підхід – у законодавстві Швейцарії, Бельгії, Італії, де адміністративні правопорушення закріплені у Кримінальних кодексах та, відповідно, є своєрідним різновидом кримінально караних дій. І лише незначна кількість правопорушень закріплюється іншими нормативно-правовими актами [5].

Можна з упевненістю зазначити, що, зважаючи на наявність кодифікованої системи законодавства України, що регламентує питання адміністративної відповідальності, відсутність у чинному законодавстві України офіційно закріпленого поняття «адміністративна відповідальність», як і інших понять у загальній частині КУпАП, призводить до неоднозначності як його застосування, так і розуміння його змісту, а тому чинний КУпАП потребує відповідного доповнення, що повною мірою розкриє всю багатогранність його значення.

Наступною досліджуваною категорією адміністративно-деліктного права є завдання адміністративної відповідальності. Вдало визначено завдання адміністративної відповідальності як різновиду юридичної відповідальності у М. В. Цвіка: це соціальний ефект, результати, до яких прагне суспільство і за допомогою правових норм визначає від його імені держава (законотворче, шляхом відповідної право-

охоронної діяльності) у випадках вчинення винною особою проступків [6, с. 384].

Адміністративно-правові заходи, окрім державного примусу, поєднує обов'язковий моральний вплив. Важко переоцінити соціальну роль адміністративної відповідальності. Вона виникає як правовий наслідок неприйнятної форми поведінки осіб, як фізичних, так і юридичних, неприйнятної форми реалізації їхніх прав та обов'язків у соціумі. Вона, перш за все, виконує завдання позитивного аспекту застосування, тобто формує певний внутрішній стан особи, її ставлення до дорученої справи, суспільства, а вже потім ставить собі за мету ретроспективність як наслідок правопорушення [7, с. 82].

Вважаємо, що адміністративна відповідальність відрізняється від інших видів юридичної відповідальності, таких як кримінальна або цивільно-правова, за низкою параметрів: за органами, які компетентні її застосувати; за підставами її застосування, за правовими наслідками, що настають після її застосування; за органами, які її застосовують; за встановленими законом санкціями та визначеною правовою процесуальною процедурою її застосування [7, с. 84-85]. Проте цей перелік хочеться доповнити і завданням, поставленим перед адміністративною відповідальністю. Завдання кожної юридичної відповідальності переплітаються в системі права, проте кожен вид відповідальності має свою першочергову мету та значення. Можна сказати, що визначальну роль в ефективному і налагодженому механізмі профілактики правопорушень відіграє такий правовий важіль у суспільстві, як наявність адміністративної відповідальності у загальній законодавчій системі захисту публічних інтересів. Виконуючи профілактично-превентивне завдання, інститут адміністративної відповідальності становить базис ефективного функціонування всього адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації публічних інтересів [8].

Ще однією з найважливіших категорій адміністративної відповідальності є її функції. Через відсутність у законодавстві чіткого визначення поняття адміністративної відповідальності одним зі способів дослідження цього правового явища є уточнення та вивчення її функцій [9].

Серед функцій адміністративної відповідальності хочеться звернути увагу на одну з основних – виховну. Встановлена законодавством відповідальність, у тому числі адміністративна, повинна мати на меті не «ламати» фізичний та психічний стан людини та примушувати показово страж-

дати, а перевиховати порушника шляхом встановлення допустимої поведінки в розрізі прав людини і загальних моральних принципів відповідальності, що буде стимулювати його відмовитись від скоєння проступку в майбутньому [9].

Серед інших виокремлюємо регулятивну функцію. Дана функція проявляє себе в тому, що адміністративна відповідальність, як правовий механізм адміністративно-деліктного права, характеризується прийняттям певних заборон, завдяки яким відбувається процес регулювання відповідної сфери суспільних відносин у соціумі [1, с. 28].

Превентивна функція спрямована на запобігання адміністративним проступкам у майбутньому з боку як правопорушника, так і всіх членів суспільства на території, де діє відповідна адміністративна відповідальність. Превентивна функція (загальне попередження) може ефективно діяти тільки в умовах постійного інформаційного сповіщення, особливо в сучасному світі розвинутих інформаційних технологій. Вважаємо, що превентивна функція через брак інформатизації цього питання в Україні реалізується недостатньою мірою. Стратегія розвитку системи МВС до 2020 року [10] передбачала інформатизацію діяльності, тобто підвищення ефективності роботи і взаємодії через максимальне використання інформаційно-комунікаційних технологій у реалізації завдань органами системи МВС. Вважаємо за необхідне для підвищення рівня безпеки співіснування в сучасному суспільстві України ввести в дію чи покращити наявні програми інформування про діяльність адміністративних судів України, інформування про наявність адміністративної відповідальності за найпоширеніші проступки, особливо «популярні» серед осіб віком до 18 років.

Програма має діяти із застосуванням новітніх технологій і враховувати мислення сучасної людини, що використовує ці технології. Слід відходити від «сухого» викладення фактів або, наприклад, посилення на сайт Верховної Ради, де розміщений Кодекс України про адміністративні правопорушення; превентивні заходи повинні мати лізнавальний, навіть, можливо, дещо розважальний характер. Наприклад, державна підтримка та часткове фінансування телевізійних серіалів з відображенням реальних випадків притягнення до адміністративної відповідальності, проведення розмовних шоу на дану тему, створення сторінок у соціальних мережах, що активно ведуться, включення до шкільних програм вивчення реальних подій, пов'язаних з притягненням до адміністративної відповідальності.

Зі шкільного віку особа повинна навчатися правової поведінки, зокрема, вивчати норми, що передбачають адміністративну відповідальність.

Що стосується принципів адміністративної відповідальності, то вони є вагомими показниками ефективності реалізації норм адміністративно-деліктного права в Україні [11, с. 82–86]. До аналізу принципів адміністративної відповідальності неодноразово у своїх працях звергалися В.Б. Авер'янов, Т.О. Коломоєць, Ю.П. Битяк, О.І. Харитонова та інші, які до основних засад адміністративної відповідальності відносили принципи: верховенства права; законності; доцільності; обґрунтованості; невідворотності; своєчасності; справедливості; гуманізму; індивідуалізації покарання; відповідності провини та покарання тощо [11].

Згідно з іншим підходом, викладеним, зокрема, на офіційному інтернет-ресурсі районного суду, до основних принципів адміністративної відповідальності відносять: законність, відповідальність лише за вчинення протиправного діяння, відповідальність лише за наявності вини, невідворотність відповідальності, індивідуалізацію відповідальності [12]. Як бачимо, першочерговим принципом вважають принцип законності і трактують його як те, що жодна особа не може бути піддана заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше, як на підставах і у порядку, встановлених законодавством [12]. Обидва підходи правильні та досить схожі.

Зазначимо, що в основному Законі України [13] вказуються загальні принципи як основні ознаки, притаманні всій національній правовій системі, включаючи інститут адміністративної відповідальності [11].

Стаття 8 Конституції України проголошує принцип верховенства права в нашій державі, згідно з яким Конституція України має найвищу юридичну силу, а всі закони приймаються на її основі. З вищевикладеного випливає висновок, що першочерговими принципами адміністративної відповідальності є принципи верховенства права та законності.

У сучасній правовій державі одним з основоположних принципів адміністративної відповідальності є принцип гуманізму. Нині гуманізація суспільного життя відбувається у різноманітних напрямках державної політики, в тому числі шляхом запровадження правових трансформацій, орієнтованих на забезпечення прав і свобод людини, які є не тільки правовою цінністю, а і перепорою для свавільного втручання у сферу індивідуальної свободи, так би

мовити, виступає механізмом забезпечення реалізації можливостей людини.

Принцип гуманізму адміністративної відповідальності ґрунтується на конституційних засадах, а саме положеннях ст. 3 Конституції України, де зазначено, що людина, її здоров'я, честь та гідність є найвищою соціальною цінністю. Фактично даним принципом підтверджується факт застосування права в суспільстві як механізм реалізації прав і обов'язків громадян [11].

Наступним є принцип відповідності адміністративної відповідальності. Даний принцип ставить вимогу обов'язкового врахування всіх обставин вчиненого протиправного діяння і безпосередньо особи, що його вчинила, для визначення виду заходу адміністративного стягнення. Законодавець, даючи альтернативу видам стягнення, встановлює його своєрідний мінімум і максимум, що надає можливість визначити розмір стягнення, враховуючи всі обставини справи.

Важливим є принцип невідворотності адміністративної відповідальності, яким обумовлено неминучість настання адміністративної відповідальності для правопорушника. Його дія залежить в основному від злагоджених дій компетентних органів, професіоналізму їх співробітників, які уповноважені притягати до відповідальності і застосовувати санкції, передбачені чинним законодавством України. Відсутність реакції правоохоронної системи на адміністративний проступок призводить до безкарності, яка своєю чергою спонукає осіб продовжувати вчиняти протиправні діяння та заохочує інших осіб до їх вчинення [14].

Принцип своєчасності адміністративної відповідальності встановлює правило притягнення правопорушника до адміністративної відповідальності протягом встановленого законом строку давності, тобто за такий період часу, якого достатньо з погляду здорового глузду, щоб настала відповідальність, віддалена від факту правопорушення. Стаття 38 КУпАП регулює строки давності притягнення особи до адміністративної відповідальності. Зокрема, там зазначено, що адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через два місяці з дня виявлення правопорушення. Таким чином, встановлення терміну давності виключає можливість накладення адміністративного стягнення після його закінчення. Крім того, статтею 38 КУпАП визначено, що передбачені строки давності є абсолютними, тобто вони не можуть бути продовжені жодною інстанцією та їх пропуск, незважаючи на його причини, однозначно виключає накладення адміністративного стягнення [14].

Важливим принципом адміністративної відповідальності є принцип взаємної відповідальності особи та органів державної виконавчої влади один перед одним. Сама відповідальність державних службовців надає можливість суспільству розраховувати на реальне підвищення ефективності діяльності органів влади. До службовців у встановлених законом випадках застосовують відповідні санкції в межах адміністративної відповідальності. Поряд з адміністративною чинним законодавством передбачена дисциплінарна, матеріальна та навіть кримінальна відповідальність службовців [15].

Одним з основоположних принципів адміністративної відповідальності є презумпція невинуватості. Саме за наявності в адміністративній відповідальності презумпції невинуватості можна говорити про реальне бажання, уважність та компетентність представників державних органів, докладання максимальних зусиль у складанні процесуальних документів про вчинення діяння, яке містить ознаки правопорушення, зокрема протоколу про адміністративне правопорушення [16].

Такий важливий критерій адміністративної відповідальності, як презумпція невинуватості, є дуже актуальним для сучасної правової держави, а тому повинен обов'язково знайти своє чітке відображення у новій редакції Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Висновки.

Таким чином, розглянувши основоположні категорії адміністративно-деліктного права, такі як: поняття, завдання, функції та принципи адміністративної відповідальності, ми дійшли висновку про відсутність їх систематизованого закріплення в джерелах адміністративно-деліктного права. Проте, незважаючи на це, проаналізувавши законодавство України та наукові сучасні дослідження, ми встановили наявність в них їх основної сукупності. Тому вважаємо доцільним основоположні категорії адміністративно-деліктного права, такі як: поняття, завдання, функції та принципи адміністративної відповідальності, закріпити у новому Кодексі України про адміністративні правопорушення, зважаючи на важливе місце адміністративно-деліктного права в системі права України, особливо з огляду на вектор європейської інтеграції та запровадження європейських цінностей.

Список використаних джерел:

1. Миколенко О.М. Адміністративно-деліктне право України: проблеми сьогодення та

перспективи розвитку. *Правова держава*. 2017. № 27. С. 55-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2017_27_11 (дата звернення: 10.09.2020).

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/> (дата звернення: 10.09.2020).

3. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право) : навчальний посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 256 с. URL: <https://yurincom.com/files/content/Kolpakov-Admin-Vidpov.pdf> (дата звернення: 10.09.2020).

4. Коваль Л.В. Адміністративне право : курс лекцій. Київ : Вентури, 1996. 208 с.

5. Шульга Є.В. Правове регулювання адміністративно-деліктних відносин: зарубіжний досвід. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 5. С. 133-137. URL: http://apnl.dnu.in.ua/5_2017/33.pdf (дата звернення: 12.09.2020).

6. Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та ін.; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина. Харків : Право, 2009. 584 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009/TEorijaDerjav_2009.pdf (дата звернення: 12.09.2020).

7. Алфоров С.М., Вашенко С.В., Долгополова М.М., Купін А.П. Адміністративне право. Загальна частина : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 216 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Alforov_Serhii/Administratyvne_pravo_Zahalna_chastyna.pdf (дата звернення: 10.09.2020).

8. Золотухіна Л.О. Застосування заходів адміністративної відповідальності як гарантія захисту публічного інтересу. *Держава та регіони. Серія «Право»*. 2019. № 3 (65). С. 159-166. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/3_2019/28.pdf (дата звернення: 12.09.2020).

9. Голыядова Т.О. Поняття та види функцій адміністративної відповідальності. *Актуальні проблеми політики* : зб. наук. пр. / редкол.: С.В. Ківалов (керівник авт. кол.), Л.І. Кормич (ред.), М.А. Польовий (відп. секр.) [та ін.]. Одеса, 2009. Вип. 37. С. 83-92. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/258/app-37_Goloyadova_T_O_%2883-92%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 17.09.2020).

10. Стратегія розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року / Єдиний портал органів системи МВС України. URL: https://mvs.gov.ua/ua/pages/strategiya_2020.htm (дата звернення: 17.09.2020).

11. Кононенко Ю.В. Засади адміністративної відповідальності за порушення права на справедливий судовий розгляд в Україні. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2013. № 3. С. 82-86. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2013_3_18 (дата звернення: 17.09.2020).

12. Поняття, принципи та правове регулювання адміністративної відповідальності. 20 травня 2015, 10:46. Лохвицький районний суд Полтавської області / Судова влада України. URL: <https://lh.pl.court.gov.ua/sud1617/presentr/news/183673/> (дата звернення: 10.09.2020).

13. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.09.2020).

14. Поняття, властивості та принципи адміністративної відповідальності. *Адміністративна*

відповідальність : мультимедійний навчальний посібник. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/adm-vidprov/pages/rozdil_1.html (дата звернення: 10.09.2020).

15. Петрашкін А.В. Адміністративно-правові засади розвитку громадянського суспільства в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2011. 20 с.

16. Огляд практики ЄСПЛ у адміністративних справах за ст. 124 КУпАП. URL: <https://loyer.com.ua/uk/oglyad-praktiki-yespl-u-adminspravah-za-st-124-kupap/> (дата звернення: 17.09.2020).

Oksana Panasiuk. Overview of basic categories of administrative and tort law of Ukraine

One of the most important categories of administrative tort law - the concept of administrative liability - is considered. Foreign experience on the existence of two different views on the understanding of administrative liability as the basis of administrative-tort relations is revealed. The task of administrative responsibility as a category of administrative tort law is defined. It is proposed to supplement the list of differences between administrative liability from other types of legal liability with the tasks set before administrative liability. Our own view on the functions of administrative responsibility is given. The main function of administrative responsibility is defined as educational. Among others, the regulatory function of administrative responsibility is highlighted. It is determined that the preventive function (general warning) can work effectively only in the conditions of constant information notification, especially in the modern world of developed information technologies. The principles of administrative responsibility include: the rule of law; legality; expediency; validity; inevitability; timeliness; justice; humanism; individualization of punishment; correspondence of guilt and punishment, responsibility only for committing an illegal act, responsibility only in the presence of guilt, inevitability of responsibility, individualization of responsibility, etc. It has been found that in the modern rule of law, one of the fundamental principles of administrative responsibility is the principle of humanism. Currently, the humanization of public life is taking place in various areas of public policy, including through the introduction of legal transformations aimed at ensuring human rights and freedoms, which are not only a legal value but also an obstacle to arbitrary interference with individual freedom, so to speak, acts as a mechanism to ensure the realization of human potential. It is concluded that it is expedient to enshrine the basic categories of administrative tort law, such as: concepts, tasks, functions and principles of administrative liability in the new Code of Ukraine on Administrative Offenses, given the important place of administrative tort law in the legal system of Ukraine.

Key words: tort, administrative tort law, offense, administrative liability, concepts and tasks of administrative liability, functions and principles of administrative liability.